

Oogstfeest voelt als thuiskomen

Het gaat om het dorsen, om het doorgeven van oude tradities, maar het Dorschkast-oogstfeest is meer.

door
Albert Heller

albert.heller@gelderlander.nl

BENNEKOM - De tractoren ronken, de banden draaien. Bovenop de antieke dorskast zorgen vier mannen dat het in schoven verzamelde graan goed en zonder touwen in de machine terecht komt. Aan de onderkant komen de graankorrels en de schoven afzonderlijk naar buiten. Zo ging het dorsen vroeger, en zo gaat het ook deze zaterdag in een weiland in De Kraats. Op enkele meters afstand van de dorskast vertelt Henk van Steenbergen van Stichting de Dorschkast aan twee belangstellenden wat er zich precies in de kast uit 1928 afspeelt en hoe alles wordt aangedreven. Met grote belangstelling luistert Klaas Laan uit Veenendaal naar het verhaal van Steenbergen. De zeventiger is samen met een vrouw die net zo geboeid is, naar het oogstfeest van stichting de Dorschkast gekomen. „Nee het is niet mijn eigen vrouw hoor, die vraagt zich nu af waar ik blijf”, zegt Laan lachend. Hij en de vrouw waren deze zaterdagochtend even eerder bij bakkerij Ten Veen, even verderop. „Die vertelde over het oogstfeest. Toen zijn we samen maar even gaan kijken.” Laan is onder de indruk. „Het is inderdaad een beetje als thuiskomen hier. Ik houd wel van antiek en van ouderwets. Ik kom uit een dorpje uit Noord-Holland en in mijn jeugd gebeurde dit ook. Dan kwam ook het hele dorp samen voor de oogst. Dat is niet meer.” Die herinneringen kent Ruth Goorhuis ook. De Voorthuizense is samen met haar man op het oogstfeest afgekomen. „Zelf

zijn we ook betrokken bij een oogstfeest in Stroe, dat is net geweest.” Haar man heeft zelf ook een dorskast, vertelt ze. Hij had ook een snelbinder, waarmee het graan in schoven van het land wordt gehaald. Die is recent gekocht door stichting de Dorschkast hier, omdat hun oude snelbinder niet meer goed functioneerde. „Daarom kregen we een uitnodiging. En we komen graag even kijken.” De Voorthuizense geniet van het werk dat de mannen verrichten. „Dat is gewoon mooi om te zien. Heel wat anders dan een combine.” Vroeger speelde ze in de schoven die tegen elkaar aan werden gezet om te drogen, vertelt ze. „Dat was dan ons huisje.”

Zo zijn er veel mensen die vanuit De Kraats of daarbuiten langskomen om vervlogen tijden jaarlijks te herbeleven. „Vooral vanmiddag zullen er veel uit het dorp langskomen”, zegt Steenbergen. Maar ook in de ochtend staan er veel fietsers op het terrein van mensen die van dichtbij komen. De interesse voor het oude boerenambacht lijkt wel steeds groter te worden, vertelt Steenbergen. „Je ziet het aan de verenigingen van historische tractoren. Die beleven qua leden nu echt hoogtijdagen.” Zelf hebben ze over aandacht ook niet te klagen. „We zijn met zijn twaalf, het is een stichting, dus we hoeven ook geen leden aan te nemen. Het dorsen is echt ons ding. Alleen daar richten we ons op. En daar hebben we onze handen vol aan.”

► Een dag lang ronken de tractormotoren om de Dorschkast uit 1928 aan de gang te houden

Aan de komende generatie is ook gedacht. Klaas Jacob Welgraven ontvangt vandaag jongens en meisjes op zijn zelf in elkaar gezette mini-tractor. „Met een versnellingsbak van een Eend”, zegt hij trots. „Ik bouwde hem voor mijn zoon toen hij zo oud was als zij”, zegt hij wijzend op een meisje dat trots op de tractor rondrijdt. Welgraven geniet volop. „Het is toch zien en gezien worden.” Jaap Adams legt het allemaal op de gevoelige plaat vast. Hij is ook vrijwilliger bij de Dorschkast.

■ Klaas Jacob Welgraven laat een meisje rondrijden op een minitractor die hij zelf heeft gebouwd. De attractie tijdens het jaarlijkse oogstfeest van Stichting de Dorschkast was zeer populair. foto Tamara Reijers

Valt Adams straks in een zwart gat, als het graan gedorst is? De inwoner van de Kraats lacht. „Nee hoor, ik heb nog andere hobby's.” En oktober komt ook alweer dichterbij. Dan moet het veld waar nu een reeks partytenten op staan, weer klaar zijn voor het inzaaien van het nieuwe graan. Want De Dorschkast is niet klaar met demonstraties alleen. Voor alles

moet betaald worden. „We hebben wel wat sponsors, maar dat is niet genoeg”, zegt Adams. Gelukkig hebben ze een gewild product. Alle graan dat is gedorst, gaat naar de Nieuwe Molen in Veenendaal. Het meel wordt weer gekocht door bakkerij Ten Veen in De Kraats. Die bakt er brood en roggebread van. En zo keert alles weer terug naar de buurt.

DE DORSCHKAST

- Het was zaterdag de twaalfde keer dat stichting de Dorschkast een oogstfeest hield in De Kraats (Bennekom). De stichting is het jaar door ook te zien op bijvoorbeeld de Vlegeldag in Bennekom.
- De stichting De Dorschkast werd in 2002 opgericht met als doel het agrarisch cultureel erfgoed in stand te houden en door te geven aan volgende generaties.
- Het gezamenlijk werken aan de dorskast is historie getrouw. Vroeger had de buurt één dorskast die in de winter van boerderij naar boerderij ging zodat daar gedorst kon worden.
- De dorsmachine staat in de winter nog altijd in de dorsmachine-schuur die in 1915 werd gebouwd door de Eerste Coöperatieve Dorschvereniging in de Kraats.